

РОЛЬ М.С.ГРУШЕВСЬКОГО В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

З.В.Журавльова, ст. викладач, ПДТУ

Грушевський Михайло Сергійович (1866-1934 рр.) – історик літературознавець, соціолог, публіцист, видатний громадсько-політичний державний діяч, дійсний член Всеукраїнської Академії наук СРСР з 1929 р., засновник і перший президент Української Центральної Ради. Народився у м.Холм (нині на території Польщі) у сім'ї відомого педагога. Навчався у Тифліській гімназії, на історико-філологічному факультеті Київського університету. За час навчання в університеті видав дві монографії, понад 20 статей і рецензій, підготував до друку два томи історичних документів, захистив магістерську працю «Варське староство. Історичні нариси». По закінченні Київського університету проводив дослідницьку роботу в наукових установах Львова і Києва. Активну науково-організаторську діяльність позначав у Науковому товаристві ім. Шевченка, з 1897 по 1913 рр. був його головою, створив Львівську наукову школу істориків України. У 1907 р. М.Грушевський очолив створене в Києві Українське наукове товариство. Під час перебування в еміграції (1919-1924 рр.) – у Відні М.Грушевський очолював Український соціологічний інститут. Разом із Д.Антоновичем наприкінці 1920 р. розробив проект Українського вільного університету.

Суспільно-політичну діяльність розпочав у Галичині. Він став одним із засновників української національно-демократичної партії (1899). Один з ініціаторів і голова Товариства українських поступовців. В Петербурзі в 1905р. став одним із засновників часопису «Український вісник» – орган українсько-думської громади. В цей час Грушевський видав публікації з українського питання – «Звільнення Росії і українське питання» (1907), «Вільна Україна» (1917). З 1924 р. починається радянський період життя та діяльності вченого. Після повернення до УСРР працював академіком ВУАН. З 1929 р. – академіком АН СРСР. Він редагував журнал «Україна», «Записки історико-філологічного відділу ВУАН», «Науковий збірник» та ін. М.Грушевський вважається поправу організатором української історичної науки. Він автор понад 1800 наукових праць із всесвітньої та української історії, головним з яких є багатотомні «Історія України – Русі», «Нарис історії українського народу», «Ілюстрована історія України», «Історія української літератури» та ін. Всі твори вченого свідчать про велику любов автору до свого народу, його мови, історії, культури, до України, про бажання бачити свою Батьківщину вільною та щасливим свій народ.